

Mattias Söderberg: Krigen i Ukraine er kun dårligt nyt – også for klimaet

Altinget

Af Mattias Söderberg

24.03.22

Ambitionen om at blive fri for russisk gas kan være positiv for den grønne udvikling. Men der er flere grunde til, at krigen i Ukraine er dårligt nyt for klimaet, skriver Mattias Söderberg.

Krigen i Ukraine har kastet Europa ud i den værste humanitære krise siden 2. verdenskrig. Ruslands invasion, krigens rædsler og flygtningestrømmen rydder dagsordenen, fylder pressen og os alle sammen med frygt.

Men som om det ikke er nok, så kan krigen også være med til at varme yderligere op under klimakrisen, og det er ubetinget det sidste, verden – og ikke mindst verdens fattigste - har brug for.

Nogen har peget på, at krigen kan få positiv effekt på klimaet, hvis EU nu dropper den russiske gas og vælger en grøn udvikling. Men så nemt er det ikke at gøre klimaregnskabet op – i forhold til krigens positive og negative effekter op klimaet.

Den russiske gas har vi allerede nævnt. Det bliver svært for Rusland, hvis EU vælger gassen fra, men spørgsmålet er, om Putin de facto vil skrue ned for produktionen, eller om gassen i stedet finder frem til andre kunder.

Rusland har lovet at reducere sine udledninger og sat 2060 som målet for klimaneutralitet. Men lige meget hvordan krigen ender, så vil økonomien være smadret. Det er derfor mere end usikkert om Rusland - med eller uden Putin i Kreml - vil holde fast i klimaløftet. Rusland er verdens fjerde største CO₂-udleder og spiller derfor en central rolle for en bæredygtig udvikling.

Samtidig er det usikkert, om EU's reduktion af importeret russisk gas vil føre til et fald i CO₂-udledninger. For hvis løsningen er at skrue op for kul og gasproduktion på den europæiske hjemmebane, så ender vi uden en grøn gevinst.

Når madpriserne nu stiger, øges risikoen for sult og uro. Og i sidste ende får det også negativ effekt på klimaet

Mattias Söderberg, chefrådgiver, Folkekirkens Nødhjælp

Krigens betydning for det globale forbrug og investeringer er dårligt nyt for verdensøkonomien, men potentielt godt for klimaet. Spørgsmålet er dog, hvor lang tid det varer.

Når konflikten forhåbentligt snart får en afslutning, så vil alle ansvarlige regeringer gøre, hvad de kan for at genskabe tilliden til markedet og stabilisere økonomien.

Ukraine skal genopbygges, handelsrelationer genetableres, og der skal investeres for at sikre langsigtet og stabil fred og udvikling. Det er rigtigt godt, men det vil nok lede til at udledningerne stiger igen.

Og så er det ulandene, der vil blive ramt allerværst, og som allerede står midt i shitstorm med stigende priser på hvede, og mange andre fødevarer.

Med krigen i Ukraine står verdens brødkurv i flammer. Lande som Egypten og Tunesien køber mere end 70 procent af deres hvede fra Ukraine og Rusland, og når madpriserne nu stiger, øges risikoen for sult og uro. Og i sidste ende får det også negativ effekt på klimaet.

For med krigen i Ukraine bliver der skruet op for fødevareproduktionen andre steder i verden. Og så er der brug for nye landbrugsarealer og dermed inddragelse af skov og jungle. Det er en meget uheldig udvikling, som allerede bliver debatteret i EU.

Endelig er der spørgsmålet om finansiering. For blot fire måneder siden stod verdens rige lande ved klimatopmødet COP26 i Glasgow og lovede, at der ville blive skrue op for klimapengene til ulandene.

For EU kommer det til at koste, hvis man skal lukke hurtigt for den russiske gas

Mattias Söderberg, chefrådgiver, Folkekirkens Nødhjælp

Det er et løfte, der skal sikre, at ulandene kan reducere deres udledninger af drivhusgasser og hjælpe dem med klimatilpasning. Men krigen i Ukraine koster penge. Der følger en regning med sanktionerne mod Rusland, og for EU kommer det til at koste, hvis man skal lukke hurtigt for den russiske gas.

Den bebudede oprustning i alle Nato-landene skal findes i budgetterne og endelig modregnes betalingen for flygtningemodtagelse i udviklingsbistanden. Og den regning ser lige nu ud til at blive så stor for EU-landene, at det ikke kan undgå at påvirke løftet om at øge klimahjælpen.

Foreløbigt har den danske regering budgetteret med to milliarder kroner fra udviklingsbistanden til modtagelse af 20.000 flygtninge, og den norske regering med 6,5 milliarder kroner for modtagelse af 35.000 flygtninge. Indtil nu har tre millioner ukrainere flygtet til EU, og det tal kan blive fordoblet, hvis ikke der kommer en fredsftale.

Det vil være en katastrofe for ukrainerne, for Europa, for verden, verdens fattigste og klimaet. Og det skal for alt i verden undgås.